

Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai
El. p.: info@vert.lt;

2021-08-23 Nr.

**DĖL NEPRIKLAUSOMŲ ELEKTROS ENERGIJOS TIEKĖJŲ PASIŪLYMŲ PALYGINIMO PRIEMONIŲ
PATIKIMUMO ŽENKLO SUTEIKIMO IR PANAIKINIMO TVARKOS APRAŠO PROJEKTO**

UAB „Ignitis“ (toliau – Bendrovė) įvertino Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos viešam derinimui pateiktą Nepriklausomų elektros energijos tiekėjų pasiūlymų palyginimo priemonių patikimumo ženklą suteikimo ir panaikinimo tvarkos aprašo projektą (toliau – Projektas).

Bendrovė teikia pastabas ir pasiūlymus Projektui (pridedama).

PRIDEDAMA. 4 lapai.

Privačių klientų tarnybos direktorius

Andrius Kavaliauskas

tel. +370 696 93862,

**UAB „IGNITIS“ PASTABOS IR PASIŪLYMAI
NEPRIKLAUSOMŲ ELEKTROS ENERGIJOS TIEKĖJŲ PASIŪLYMŲ Palyginimo Priemonių Patikimumo Ženklo Suteikimo ir Panaikinimo
TVARKOS APRAŠO PROJEKTUI**

2021 m. rugpjūčio 23 d.

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	UAB „IGNITIS“ komentaras (įmonė)	Siūlomas pakeitimas
1.	<p>6.1. Palyginimo priemonę valdantis asmuo ir (ar) administravimą atliekantis asmuo turi būti nesusijęs su elektros energijos rinkos dalyviais (toliau – rinkos dalyvis). Laikoma, kad toks palyginimo priemonę valdantis asmuo, taip pat jos administravimą atliekantis asmuo ir rinkos dalyvis yra susiję, jeigu palyginimo priemonę valdantis asmuo, taip pat jos administravimą atliekantis asmuo tiesiogiai arba netiesiogiai (per trečiuosius asmenis) turi daugiau kaip pusę rinkos dalyvio akcijų, kitokių vertybinių popierių ar turto arba turi teises į daugiau kaip pusę balsų, arba turi teisę skirti daugiau kaip pusę priežiūros ar valdymo organų narių, arba turi rinkos dalyvio valdymo teisę. Palyginimo priemonę valdantis asmuo, taip pat jos administravimą atliekantis asmuo ir rinkos dalyvis yra susiję ir jeigu rinkos dalyvis palyginimo priemonę valdančiame asmenyje, taip pat jos administravimą atliekančiame asmenyje turi šiame punkte nurodytas teises;</p>	<p>Projekte palyginimo priemonę valdančio asmens/administravimą atliekančio asmens ir nepriklausomo tiekėjo sąsajumas apibrėžiamas tik per akcijų, vertybinių popierių, turto, balsavimo teisių, valdymo teisių ir kt. turėjimą.</p> <p>Pastebėtina, kad aptariamai subjektai (palyginimo priemonę valdantis asmuo/administravimą atliekantis asmuo ir nepriklausomas tiekėjas) gali būti tarpusavyje susiję ir tarpusavyje pasirašytų sutarčių pagrindu, pvz., kai palyginimo priemonę valdantis ūkio subjektas įsipareigoja platinti nepriklausomo tiekėjo pasiūlymus vartotojams, už šią veiklą (pvz., kiekvieną atvestą vartotoją) gaudamas iš nepriklausomo tiekėjo sutarto dydžio užmokestį.</p> <p>Projekte neapibrėžiama, ar galimi tokie palyginimo priemonę valdančio/administravimo atliekančio asmens ir nepriklausomo tiekėjo tarpusavio santykiai (ar palyginimo priemonę valdantis/administravimą atliekantis asmuo gali sutarties su nepriklausomu tiekėju pagrindu atstovauti nepriklausomą tiekėją, nepriklausomo tiekėjo vardu sudaryti elektros energijos pirkimo-pardavimo ir persiuntimo paslaugų teikimo sutartis arba nukreipti vartotojus konkrečiam nepriklausomam teikėjui).</p> <p>Bendrovės nuomone, tokie aptariamų subjektų santykiai neturėtų būti leidžiami, nes esant tokiems santykiams, palyginimo priemonę valdantis asmuo/administravimą atliekantis asmuo bus suinteresuotas palyginimo priemonės pagalba nukreipti vartotojus konkrečiam (jo atstovaujama) nepriklausomam teikėjui arba gauti kitokią tiesioginę ar netiesioginę naudą.</p>	<p>Siūlytina papildyti 6.1 punktą:</p> <p>6.1. Palyginimo priemonę valdantis asmuo ir (ar) administravimą atliekantis asmuo turi būti nesusijęs su elektros energijos rinkos dalyviais (toliau – rinkos dalyvis). Laikoma, kad toks palyginimo priemonę valdantis asmuo, taip pat jos administravimą atliekantis asmuo ir rinkos dalyvis yra susiję, jeigu palyginimo priemonę valdantis asmuo, taip pat jos administravimą atliekantis asmuo tiesiogiai arba netiesiogiai (per trečiuosius asmenis) turi daugiau kaip pusę rinkos dalyvio akcijų, kitokių vertybinių popierių ar turto arba turi teises į daugiau kaip pusę balsų, arba turi teisę skirti daugiau kaip pusę priežiūros ar valdymo organų narių, arba turi rinkos dalyvio valdymo teisę. Palyginimo priemonę valdantis asmuo, taip pat jos administravimą atliekantis asmuo ir rinkos dalyvis yra susiję ir jeigu rinkos dalyvis palyginimo priemonę valdančiame asmenyje, taip pat jos administravimą atliekančiame asmenyje turi šiame punkte nurodytas teises.</p> <p>Palyginimo priemonę valdantis asmuo ir (ar) administravimą atliekantis asmuo ir rinkos dalyvis laikytini taip pat susiję, jeigu jie yra sudarę sutartis dėl rinkos dalyvio atstovavimo sudarant elektros energijos pirkimo-pardavimo ir persiuntimo paslaugų teikimo sutartis;</p>
2.	<p>6.2. Palyginimo priemonėje nėra tiekėjų reklamų, t. y. Palyginimo priemonėi draudžiama tinklalapyje skelbti atskiras konkretaus tiekėjo reklamas;</p>	<p>Iš pateiktos formuluotės nėra iki galo aišku, ar palyginimo priemonėje draudžiama skelbti visų tiekėjų reklamas ar tik konkretaus tiekėjo reklamas.</p> <p>Siūlytina tikslinti formuluotę, numatant, kad palyginimo priemonėi draudžiama tinklalapyje skelbti tiekėjų reklamas.</p>	<p>6.2. Palyginimo priemonėje nėra tiekėjų reklamų, t. y. pPalyginimo priemonėi draudžiama tinklalapyje skelbti atskiras konkretaus tiekėjo reklamas;</p>
3.	<p>6.3. Palyginimo priemonėje turi būti aiškiai nurodomas palyginimo priemonę valdantis asmuo ir jos administravimą atliekantis asmuo:</p> <p>6.3.1. Juridinio asmens atveju turi būti nurodyta:</p> <p>6.3.1.1. įmonės kodas;</p> <p>6.3.1.2. įmonės pavadinimas;</p> <p>6.3.1.3. įmonės buveinės adresas;</p> <p>6.3.1.4. įmonės tel. Nr.;</p>	<p>Siekiant geresnio rinkos dalyvių edukavimo ir žinant, kad ne visuomet palyginimo priemonės būna lengvai suprantamos, klientai neabejotinai ieškos, kur kreiptis dėl tokios priemonės veikimo, pateikiamų planų ar gautų rezultatų paaiškinimo. Todėl tokios priemonės valdytojas turėtų užtikrinti tinkamą klientų konsultavimą bent jau nurodytomis darbo valandomis.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, siūlytina papildyti 6.3 punktą atskirais papunkčiais „darbo laikas“ ir „konsultacijų laikas“.</p>	<p>6.3. Palyginimo priemonėje turi būti aiškiai nurodomas palyginimo priemonę valdantis asmuo ir jos administravimą atliekantis asmuo:</p> <p>6.3.1. Juridinio asmens atveju turi būti nurodyta:</p> <p>6.3.1.1. įmonės kodas;</p> <p>6.3.1.2. įmonės pavadinimas;</p> <p>6.3.1.3. įmonės buveinės adresas;</p> <p>6.3.1.4. įmonės tel. Nr.;</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	UAB „IGNITIS“ komentaras (imonė)	Siūlomas pakeitimas
	6.3.1.5. Įmonės el. pašto adresai; 6.3.2. Fizinio asmens atveju turi būti nurodyta: 6.3.2.1. vardas, pavardė; 6.3.2.2. el. pašto adresai;	Taip pat pagal Elektros energetikos įstatymo 52 ¹ straipsnio 7 dalies 3 punktą, turi būti atskleisti bent tokie palyginimo priemonę valdančio ir jos administravimą atliekančio asmens kontaktiniai duomenys: <u>telefono ryšio numeris</u> , elektroninio pašto adresas, tačiau Aprašo 6.3.2 punkte yra numatyta, kad fizinio asmens atžvilgiu turi būti nurodomas tik el. pašto adresas. Atsižvelgiant į tai, kad ne visuomet palyginimo priemonės būna lengvai suprantamos, vartotojams gali kilti klausimų dėl funkcionalumo ir pan., manome, kad vartotojams turėtų būti sudaryta galimybė greičiau ir efektyviau kontaktuoti su palyginimo priemonę valdančiu ir (ar) ją administruojančiu asmeniu, numatant kelias alternatyvas, net jeigu jis yra fizinis asmuo.	6.3.1.5. Įmonės el. pašto adresai; 6.3.1.6. darbo laikas; 6.3.1.7. konsultacijų laikas; 6.3.2. Fizinio asmens atveju turi būti nurodyta: 6.3.2.1. vardas, pavardė; 6.3.2.2. el. pašto adresai; 6.3.2.3. telefono numeris; 6.3.2.4. konsultacijų laikas;
4.	6.6. Palyginimo rezultatuose turi būti:	Pažymėtina, kad vartotojo mokama galutinė kaina taip pat priklauso ir nuo to, ar tiekėjas taiko kokias nors nuolaidas elektros energijos tiekimo kainos daliai (pvz., venkartinę, mėnesinę, metinę ir kt. nuolaidą). Atsižvelgiant į tai, būtina papildyti punktą atskiru papunkčiu, įpareigojančiu vartotojams aiškiai atskleisti taikomas nuolaidas ir tokių nuolaidų galiojimo terminus, pvz. vienkartinę, mėnesinę, metinę ir kt. nuolaidą.	6.6.1.4. Nuolaida už elektros energiją ir jos galiojimo terminas (pvz., vienkartinė, mėnesinė, metinė ir kt.).
5.	6.6.6. papildomai kintamosios kainos pasiūlymų palyginimas atliekamas vadovaujantis šiais principais: 6.6.6.1. kainos prognozuojamos pagal pasirinktą palyginimo metodą, kuris vystomas atsižvelgus į faktinius viešai skelbiamus elektros energijos biržos ir (arba) viešai skelbiamų elektros energijos ateities sandorių duomenis; 6.6.6.2. palyginimo metodo tinkamumą, įskaitant naudojamų duomenų šaltinį, naudojamų ir naudojamą ataskaitinį palyginimo laikotarpį, įvertina Taryba gavusi Prašymą ir jo priedus; 6.6.6.3. palyginimo metodo principo aprašymas turi būti paprastas ir suprantamas vartotojui; 6.6.6.4. palyginimo metodo aprašymas turi būti skelbiamas Palyginimo priemonės tinklalapyje;	Bendrovė siūlo aiškiai apibrėžti papildomame punkte, kad pateikiant visų 6.6.1.1-6.6.1.3 punktų rezultatus, turi būti įvertintas svertinis nuolaidos dydis už atitinkamą laikotarpį.	Papildyti 6.6.6 punktą nauju papunkčiu: xx. rezultatų palyginimo lange pateikiant prognozuojamą mokamą metinę ir vidutinę mėnesinę mokėtiną sumą bei vidutinę kainą, įvertinama atitinkamo laikotarpio svertinė nuolaida.
6.	6.6. Palyginimo rezultatuose turi būti:	Kadangi yra tikimybė, kad palyginimo priemonėje nurodytos tiekėjų kainos gali būti pasikeitusios (duomenų atnaujinimui reikalingas laikotarpis iki mūsų siūlomų 2 darbo dienų), Bendrovės vertinimu, informavimo tiksliais palyginimo priemonėje būtina aiškioje vietoje pateikti vartotojams informaciją, kad tikslios kainos ir planai yra skelbiami nepriklausomų tiekėjų interneto svetainėse.	xx. tikslios kainos ir tiekėjų planai yra skelbiami nepriklausomų tiekėjų interneto svetainėse.
7.	6.7.1. teikiama tiksli ir aktuali informacija (turi būti pateikiami ir lyginami tik galiojantys tiekėjų planai);	Siekiant, kad palyginimo priemonėje vartotojams būtų pateikiami patys aktualiausi tiekėjų planai ir siūlomos kainos, siūlome papildyti 6.7.1 punktą, nurodant maksimalų laikotarpį, per kurį duomenys turi būti atnaujinami palyginimo priemonėje, lyginant su tiekėjų viešai skelbiama informacija. Papildomai turėtų būti	6.7.1. teikiama tiksli ir aktuali informacija (turi būti pateikiami ir lyginami tik galiojantys tiekėjų planai ir kainos). Palyginimo priemonėje informacija apie tiekėjų planus ir kainas turi būti atnaujinama ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo tiekėjų planų ir kainų tiekėjų interneto svetainėse viešo paskelbimo.

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	UAB „IGNITIS“ komentaras (imone)	Siūlomas pakeitimas
		pakoreguota ir šiame punkte pateikiama formuluotė, nes terminas „planas“ nėra tapatus terminui „kaina“. Atitinkamai, Bendrovės vertinimui, atliekant palyginimo priemonės veiklos patikrinimus, šis kriterijus (per kiek yra atnaujinami skaičiuoklės duomenys) turėtų būti vienas iš svarbiausių veiklos patikrinimo kriterijų.	
8.	6.7. Palyginimo priemonėje teikiama informacija turi būti aiški ir nedviprasmiška, t. y.:	Palyginimo priemonė turi suteikti galimybę vartotojui: i) atpažinti tiekėjo ženklą; ii) pasirinkus planą būti nukreiptam į tų tiekėjų interneto svetainės tolimesniams sutarčių sudarymui. Tokiu būdu klientas lengviau atpažintų ir surastų norimą tiekėją, pasirinktą tinkamą planą bei įsitikintų, kad palyginimo priemonės informacija sutampa su tiekėjo internetinėje svetainėje skelbiama. Atsižvelgiant į tai, siūlome papildyti 6.7 punktą atskiru papunkčiu.	6.7.13. Palyginimo priemonėje prie kiekvieno plano turi būti pateikiamas tiekėjo prekės ženklas bei nuoroda į tiekėjo internetinės svetainės vietą, kur pateikiami nepriklausomo tiekimo planai ir kainos.
9.	6.7. Palyginimo priemonėje teikiama informacija turi būti aiški ir nedviprasmiška, t. y.:	Kadangi vartotojai įprastai nėra susipažinę su elektros energetiką reglamentuojančiais teisės aktais, gali nežinoti, kokias jie turi teises ar pareigas bei kitos aktualios informacijos (pvz., kur jie gali kreiptis kilus ginčui tarp tiekėjo ir vartotojo), o taip pat tiek Lietuva, tiek tiekėjai turi reikalavimus energetinio efektyvumo skatinimui, manome, kad palyginimo priemonės valdytojui būtina nustatyti reikalavimą palyginimo priemonėje skelbti platesnės apimties informaciją (apie vartotojų teises bei pareigas, vartotojų ginančių organizacijų kontaktus ir sritis, plačiau aprašyti energetinio efektyvumo priemones, organizacijas ir t.t.).	6.14. Palyginimo priemonėje turi būti skelbiama informacija apie vartotojų teises bei pareigas, pateikiamos nuorodos į teisės aktus, taip pat vartotojų ginčus bei skundus nagrinėjančių institucijų pavadinimai ir kontaktinė informacija bei internetinių svetainių adresai, vartotojų organizacijų, asociacijų, agentūrų ar panašių įstaigų kontaktinė informacija, įskaitant interneto svetainių adresus, kuriais galima rasti informacijos apie galimas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, lyginamuosius galutinių vartotojų apibūdinimus ir (ar) objektyvias energiją naudojančios įrangos technines specifikacijas, o taip pat skelbiamos konkrečios energetinio efektyvumo taikymo priemonės.
10.	6.10. Palyginimo priemonėje sudaryta galimybė palyginti visų tiekėjų mažmeninius tiekimo pasiūlymus, skirtus buitiniams vartotojams ir labai mažoms įmonėms, kaip jos apibrėžtos Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, kurių praėjusių metų vidutinis elektros energijos suvartojimas yra mažesnis kaip 100 000 kWh. Laikoma, kad Palyginimo priemonė apima visą rinką, jei joje realizuotas funkcionalumas palyginti visus standartizuotus pasiūlymus, neįskaitant specializuotų pasiūlymų	Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Elektros energetikos įstatymo 52 ¹ straipsnio 1 dalį palyginimo priemonė skirta taip pat ir mažoms įmonėms: „Taryba sudaro galimybę buitiniams vartotojams, labai mažoms įmonėms ir mažoms įmonėms, kaip jos apibrėžtos Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, kurių kalendorinių metų vidutinis elektros energijos suvartojimas mažesnis kaip 100 000 kWh, naudotis nepriklausomų tiekėjų pasiūlymų palyginimo priemone (toliau šiame straipsnyje –	6.10. Palyginimo priemonėje sudaryta galimybė palyginti visų tiekėjų mažmeninius tiekimo pasiūlymus, skirtus buitiniams vartotojams, ir labai mažoms įmonėms ir mažoms įmonėms , kaip jos apibrėžtos Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, kurių praėjusių metų vidutinis elektros energijos suvartojimas yra mažesnis kaip 100 000 kWh. Laikoma, kad Palyginimo priemonė apima visą rinką, jei joje realizuotas funkcionalumas palyginti visus standartizuotus pasiūlymus, neįskaitant specializuotų

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	UAB „IGNITIS“ komentaras (įmonė)	Siūlomas pakeitimas
	skirtų konkrečiam rinkos dalyviui ir neįskaitant pasiūlymų, kurie susiję su papildomų naudų teikimu, kurios nesusijusios su elektros energija kaip preke.	<i>palyginimo priemonė), kuri atitinka šio straipsnio 7 dalyje nustatytus reikalavimus.“</i>	pasiūlymų skirtų konkrečiam rinkos dalyviui ir neįskaitant pasiūlymų, kurie susiję su papildomų naudų teikimu, kurios nesusijusios su elektros energija kaip preke.
11.	IV SKYRIUS PALYGINIMO PRIEMONĖS, KURIAI SUTEIKTAS PATIKIMUMO ŽENKLAS, STEBĖSENA	Siūlome kiek daugiau dėmesio skirti palyginimo priemonės vertinimo kokybiniais reikalavimams. Tuo pačiu siūlome nusimatyti galimybę esant keliems pakartotiniams įspėjimams, nutraukti patikimumo ženklą naudojimą. Pvz.: jeigu Taryba daugiau kaip x kartų per metus patikrinimų metu randa neatitikimų pagal šį aprašą, patikimumo ženklo naudojimas yra sustabdomas y mėnesių. Dėl ribotų Tarybos resursų, tikėtina, kad palyginimo priemonių patikrinimai nebus tokie dažni, todėl palyginimo priemonės savininkas gali būti nepakankamai suinteresuotas teisingai pateikti informaciją palyginimo priemonėje: pastabas gaus retai, o net ir jas gavęs, turės 10 darbo dienų trūkumams ištaisyti be ilgalaikių pasekmių. Taip pat siūlome Tarybos kokybinius palyginimo priemonių rodiklius skelbti viešai, įdedant ir nuorodas į tuos puslapius.	Siūlome papildyti IV skyrių nauju punktu: xx. Esant trims ir daugiau Tarybos įspėjimų ūkio subjektui dėl palyginimo priemonės neatitikimų reikalavimams arba du ar daugiau kartų ūkio subjektui per 10 darbo dienų neištaisius Tarybos nurodytų trūkumų, Taryba gali laikinai sustabdyti patikimumo ženklo naudojimą nuo 3 iki 6 mėnesių, o šiam terminui pasibaigus, nutraukti patikimumo ženklo naudojimą, jeigu trūkumai nebuvo pašalinti. Apie patikimumo ženklo naudojimo sustabdymą ar nutraukimą Taryba informuoja visus rinkos dalyvius ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo.
12.	V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	Atsižvelgiant į tai, kad Elektros energetikos įstatymo 51 straipsnio 7 dalies 4 punktą numato pareigą tiekėjams dėti sąskaitose vartotojams nuorodas į kokybės ženklu pažymėtų palyginimo priemonių svetaines, būtina numatyti pareigą Tarybai, kad priėmus sprendimą panaikinti patikimumo ženklo naudojimą kuriai nors palyginimo priemonei ne vėliau kaip per 5 darbo dienas ši informacija būtų pateikta ir tiekėjams. Atitinkamai, tiekėjai kaip įmanoma greičiau turėtų būti informuojami ir apie patikimumo ženklo suteikimą palyginimo priemonei arba jo panaikinimą.	xx. Taryba informuoja visus rinkos dalyvius ne vėliau kaip per 5 darbo dienas apie patikimumo ženklo suteikimą palyginimo priemonei arba jo panaikinimą.